

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

TEKSTİL TEKNOLOJİSİ

BASKI KOMBİNASYONLARI 1

Ankara, 2013

-
- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
 - Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
 - **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. PLASTİK- VARAK BASKI KOMBİNASYONU	3
1.1. Plastik- Varak Baskı Kombinasyonunda İşlem Sırası	4
1.2. Plastik- Varak Baskı Kombinasyonunda Dikkat Edilecek Hususlar	6
UYGULAMA FAALİYETİ	8
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	12
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	13
2. PLASTİK- FLOK BASKI KOMBİNASYONU	13
2.1. Plastik- Flok Baskı Kombinasyonunda İşlem Sırası	14
2.2. Plastik- Flok Baskı Kombinasyonunda Dikkat Edilecek Hususlar	16
UYGULAMA FAALİYETİ	17
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	21
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	22
3. VARAK- FLOK BASKI KOMBİNASYONU	22
3.1. Varak- Flok Baskı Kombinasyonunda İşlem Sırası	23
3.2. Varak- Flok Baskı Kombinasyonunda Dikkat Edilecek Hususlar	24
UYGULAMA FAALİYETİ	26
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	31
MODÜL DEĞERLENDİRME	32
CEVAP ANAHTARLARI	33
KAYNAKÇA	34

AÇIKLAMALAR

ALAN	Tekstil Teknolojisi
DAL/MESLEK	Tekstil Baskı ve Desenciliği
MODÜLÜN ADI	Baskı Kombinasyonları 1
MODÜLÜN TANIMI	Plastik- varak, plastik- flok ve varak- flok baskı kombinasyonları ile ilgili temel bilgi ve becerilerin kazandırıldığı öğrenme materyalidir
SÜRE	40/32
ÖNKOŞUL	Bu modül için ön koşul yoktur.
YETERLİK	Kombine baskılar yapmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile uygun ortam sağlandığında tekniğine uygun olarak kombine baskılar yapabileceksiniz. Amaçlar 1. Tekniğine uygun olarak plastik- varak baskılar yapabileceksiniz. 2. Tekniğine uygun olarak plastik- flok baskılar yapabileceksiniz. 3. Tekniğine uygun olarak varak- flok baskılar yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Donanım: Varak kâğıdı, yapıştırıcı, baskı makinesi, mikser, rakle, plastik baskı patı, şablon, flok makinesi, flok, pres ütü, fikse makinesi Ortam: Aydınlık atölye veya işletme ortamı
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan, her faaliyetten sonra verilen ölçme araçları ile kazandığınız bilgileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen, modülün sonunda, size ölçme aracı (test, çoktan seçmeli, doğru-yanlış, v.b) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Tekstil baskıcılığında düz baskıların yanı sıra parça baskıda farklı efekt kazandıran baskılar tekstil piyasasında yoğun ilgi görmüş, baskılı ürünün görselliklerinin tüketici üzerinde bıraktığı etki dikkat çekmiştir. Bu yüzden de özel baskılara eğilim artmıştır.

Özel baskılar tek başına basılabildiği gibi diğer baskılarla kombine edilerek de basılabilir. Bir parçanın üzerinde birden çok özel baskı çeşidine rastlayabilirsiniz. Tabii bu tür ürünler tek çeşit baskıya göre hem maliyetli hem de yapılışı zahmetlidir.

Özel baskıların tek başına yapılışını daha önce görmüş olduğunuz Özel Baskı Efektleri 1-2 ve 3 modüllerinde öğrenmiştiniz. Bunların kombinasyonları tek başına yapılışından değişiklik gösterebilir. En azından kombine edilen baskı çeşidi dikkate alınarak fikse şartları değişiklik gösterebilir. Bu modül ile kombine edilen özel baskıların kombinasyondan kaynaklanan farklılıkları öğrenip uygulayabileceksiniz.

Bu modül sonunda edineceğiniz bilgi ve beceriler ile plastik- varak, plastik- flok ve varak- flok baskı kombinasyonlarını yapabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında tekniğine uygun olarak plastik- varak baskılar yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizi araştırarak plastik ve varak baskı yapan atölye ve işletmeleri gezerek plastik- varak baskı kombinasyonları hakkında bilgi toplayınız.

1. PLASTİK- VARAK BASKI KOMBİNASYONU

Plastik baskı, hazır baskı patının kalıp ile kumaşa aktarılması ile elde edilen özel efektli bir baskı çeşididir. (Bk. Özel Baskı Efektleri 3 modülü)

Varak baskı ise, kalıpla desenin olduğu bölgeye yapıştırıcı aktarıldıktan sonra özel varak kâğıtlarının yapıştırıldığı bir baskı çeşididir (Bk. Özel Baskı Efektleri 1 modülü).

Resim 1.1: Varak baskı örneği

Resim 1.2: Plastik baskı örneği

Her iki baskı çeşidi de görünüş olarak birbirine çok benzemektedir. İlk bakışta ayırt etmek oldukça güçtür.

1.1. Plastik- Varak Baskı Kombinasyonunda İşlem Sırası

Aynı parça üzerine hem plastik hem de varak baskı yapılması isteniyorsa, başka bir deyişle baskı deseni plastik- varak baskı kombinasyonu yapılmasını gerektiriyorsa işlem sırası 2 şekilde yapılabilir:

- Plastik baskı patı basılır ve 160- 170 °C’de 1 dakika fikse edilir. Ardından varak tutkalı basılır. Varak kâğıdı yerleştirilerek 180- 190 °C’de preslenerek kâğıdın tutkal basılan yerlere yapışması sağlanır. Varak kâğıdı desen üzerinden çekilerek işlem bitirilir.
- Plastik baskı patı basılır ve kurutulur. Ardından varak tutkalı basılır. Varak kâğıdı yerleştirilerek 170- 180 °C’de preslenerek hem kâğıdın tutkal basılan yerlere yapışması hem de plastik baskının fikse edilmesi sağlanır. Varak kâğıdı desen üzerinden çekilerek işlem bitirilir.

Resim 1.3: Yapıştırıcının kalıpla basılması

Resim 1.4: Yapıştırıcı aktarılmış baskı örneği

Resim 1.5: Varak kâğıdı yerleştirilen parçanın pres makinesine verililişi

Resim 1.6: Varak kâğıdının desen üzerinden çekilmesi

1.2. Plastik- Varak Baskı Kombinasyonunda Dikkat Edilecek Hususlar

- Plastik baskı birden fazla renkli ise renkler arasında ara kurutma yapılmalıdır. Kurutma yapılmadan baskıya devam edilirse önce basılan yerlerdeki plastik patı kalıba yapışabilir. Dolayısıyla önce basılan yerde pat kaybı olacağından basılan yerde baskı hataları meydana gelebilir.
- Plastik baskı patı basıldıktan sonra mutlaka kurutulmalıdır. Aksi takdirde varak kâğıdı plastik baskı patına yapışabilir.
- Varak baskıda kullanılan varak baskı kâğıdının ısıya dayanıklı olması gerekir.

- Varak baskı kâğıdı kumaş üzerinden dikkatlice çekilmelidir. Aksi takdirde kâğıtta yırtılmalar meydana gelebilir.

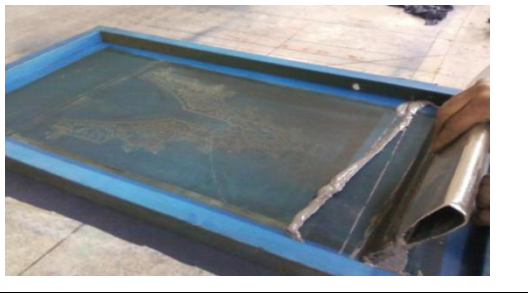

Resim 1.7: Varak-plastik baskı kombinasyonu örneği

UYGULAMA FAALİYETİ

Plastik- varak baskı kombinasyonu uygulamasını yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Plastik baskı için gerekli malzemeleri hazırlayınız.➤ Baskı yapılacak kumaş/ parça➤ Baskı kalıbı➤ Rakle➤ Hazır plastik patı	
<ul style="list-style-type: none">➤ Baskı yapılacak parça kumaşı baskı masasına seriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Parçanın baskı esnasında kaymaması için masaya yapıştırınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Baskı şablonunu parça kumaşın üzerine yerleştiriniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Şablonun pat garaj alanına plastik baskı patını dökünüz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Rakle ile patı kumaşa aktarınız. 	
<ul style="list-style-type: none">➤ Şablonu parçanın üzerinden kaldırınız. 	
<ul style="list-style-type: none">➤ Fikse makinesinin ayarlarını yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Makine sıcaklığını 160- 180 °C'ye ayarlayınız.

	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Baskı yapılan kumaşı fikse makinesinden geçirerek fikse işlemini yapınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 160- 180 °C’ de 1 dakika fikse ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kumaşı fikse makinesinden alınız. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Varak baskı için gerekli malzemeleri hazırlayınız. ➤ Baskı yapılacak kumaş/ parça ➤ Baskı kalıbı ➤ Rakle ➤ Yapıştırıcı ➤ Varak kâğıdı 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Plastik baskı yaptığınız parça kumaşı baskı masasına seriniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Parçanın baskı esnasında kaymaması için masaya yapıştırınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Baskı şablonunu parça kumaşın üzerine yerleştiriniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Şablonun pat garaj alanına yapıştırıcıyı dökünüz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rakle ile yapıştırıcıyı kumaşa aktarınız. 	
	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Şablonu parçanın üzerinden kaldırınız. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yapıştırıcı aktarılan desen bölgesine varak kâğıdını yerleştiriniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Varak kâğıdını kumaş üzerine düzgün yerleştirmeye dikkat ediniz.

	
<p>➤ Pres makinesini ayarlarını yapınız.</p>	<p>➤ Makineyi 170-180 °C'ye ayarlayınız.</p>
<p>➤ Varak kâğıdı ile parça kumaşı presleyiniz.</p> 	<p>➤ 170-180 °C' de presleyiniz.</p>
<p>➤ Makineden çıkan parça kumaşın üzerinden varak kâğıdını ayırınız.</p> 	<p>➤ Varak kâğıdını yırtmayacak şekilde dikkatlice ayırınız.</p>
<p>➤ Çalışma ortamını temizleyiniz.</p>	<p>➤ Baskı şablonunu temizlemeyi unutmayınız.</p>

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri “Evet” ve “Hayır” kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Plastik baskı için gerekli malzemeleri hazırladınız mı?		
2. Baskı yapılacak parça kumaşı baskı masasına serdiniz mi?		
3. Baskı şablonunu parça kumaşın üzerine yerleştirdiniz mi?		
4. Şablonun pat garaj alanına plastik baskı patını döktünüz mü?		
5. Rakle ile patı kumaşa aktardınız mı?		
6. Baskı yapılan kumaşı fikse makinesinden geçirerek fikse işlemini yaptınız mı?		
7. Kumaşı fikse makinesinden aldınız mı?		
8. Varak baskı için gerekli malzemeleri hazırladınız mı?		
9. Plastik baskı yapılmış parça kumaşı baskı masasına serdiniz mi?		
10. Baskı şablonunu parça kumaşın üzerine yerleştirdiniz mi?		
11. Şablonun pat garaj alanına yapıştırıcıyı döktünüz mü?		
12. Rakle ile yapıştırıcıyı kumaşa aktardınız mı?		
13. Şablonu parçanın üzerinden kaldırdınız mı?		
14. Yapıştırıcı aktarılan desen bölgesine varak kâğıdını yerleştirdiniz mi?		
15. Pres makinesinin ayarlarını yaptınız mı?		
16. Varak kâğıdı ile parça kumaşı preslediniz mi?		
17. Makineden çıkan parça kumaşın üzerinden varak kâğıdını ayırdınız mı?		
18. Çalışma ortamını temizlediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Plastik baskı, kalıpla desenin olduğu bölgeye varak kâğıdının aktarıldığı bir baskı çeşididir.
2. () Varak ile plastik baskı görünüş olarak birbirine benzemezler.
3. () Plastik- varak baskı kombinasyonunda önce plastik baskı basılır.
4. () Plastik baskı birden fazla renkli ise renkler arasında ara kurutma yapılmalıdır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında tekniğine uygun olarak plastik- flok baskılar yapabileceksiniz

ARAŞTIRMA

Çevrenizde plastik ve flok baskı yapan işletmeleri gezerek plastik- flok baskı kombinasyonunun yapılışı hakkında bilgi toplayınız.

2. PLASTİK- FLOK BASKI KOMBİNASYONU

Flok baskı ince lif parçacıklarının, daha önce yapıştırıcı aktarılmış bölgeye yapıştırılması ile elde edilen baskı çeşididir. (Bk. Flok ve Transfer Baskı modülü)

Resim 2.1: Flok baskı örneği

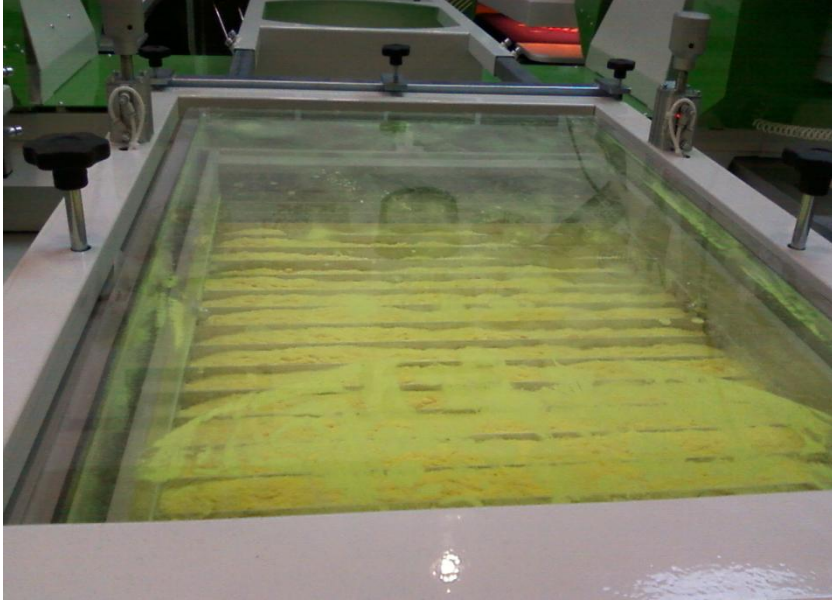
Plastik baskı parlak görünlü, flok baskı ise kadifemsi bir görünüme sahiptir. Her iki baskı birbirinden çok farklı olduğundan ayırt etmek oldukça kolaydır.

Resim 2.2: Plastik baskı örneği

2.1. Plastik- Flok Baskı Kombinasyonunda İşlem Sırası

Aynı parça üzerine plastik- flok baskı kombinasyonu yapılmak istendiğinde önce plastik baskı patı basılır ve kurutulur. Ardından flok baskı tutkalı basılır. Ancak kurutulmaz. Baskı yapılan kumaş flok kabinde floklandıktan sonra üzerinde kalan fazla floklar ile kumaşa tutunmamış floklar emilerek uzaklaştırılır. Ardından kumaş 160- 180 °C 'de fikse edilerek işlem tamamlanır. Fikse işlemi fikse makinesinde yapılır ve her 2 baskının fiksesi de aynı anda gerçekleşmiş olur.

Resim 2.3: Ahtapot baskı makinesine yerleştirilmiş flok kabini

Resim 2.4: Plastik- flok baskı kombinasyonu örneği

2.2. Plastik- Flok Baskı Kombinasyonunda Dikkat Edilecek Hususlar

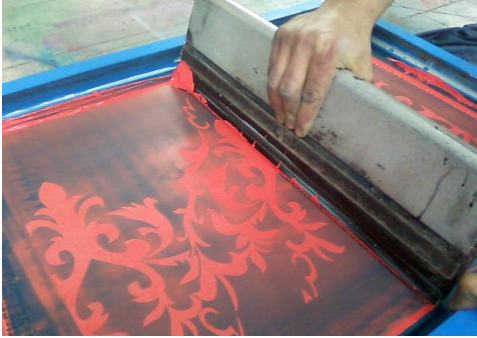

- Plastik baskı patı basıldıktan sonra mutlaka kurutulmalıdır. Aksi takdirde floklama esnasında flok parçacıkları plastik baskı patına yapışabilir.
- Yine plastik patı basıldıktan sonra kurutulmazsa flok için tutkalın basımı esnasında plastik baskı patı kalıba yapışabilir, dolayısıyla plastik baskı yapılan yerlerde pat kaybı olacağından baskı hataları meydana gelebilir.
- Floklama yapılabilmesi için kumaşın ya da parçanın temiz ve kuru olması gerekir.
- Plastik baskı üzerine floklama esnasında flok yapışmasını engellemek için plastik baskının üzeri maskelenmelidir. Maskeleme işlemi karton veya levhalarla yapılabilir.
- Floklama sonrasında kumaş ya da parça üzerinde kalan fazla floklar ile kumaşa tutunmamış flokların fikse işleminden önce vakum yardımıyla emilerek uzaklaştırılması önemlidir. Fikse işleminden sonra flokları uzaklaştırmak mümkün olmayabilir.

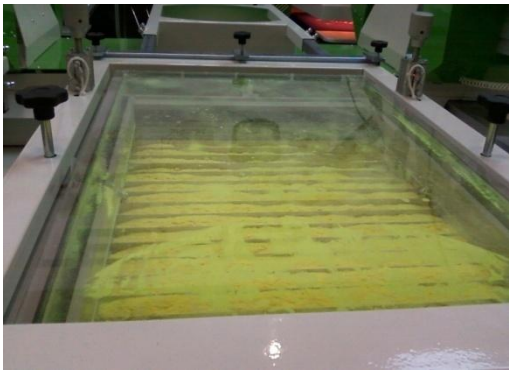

Resim 2.5: Plastik- flok baskı kombinasyonu örneği

UYGULAMA FAALİYETİ

Plastik- flok baskı kombinasyonu uygulamasını yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Plastik baskı için gerekli malzemeleri hazırlayınız.➤ Baskı yapılacak kumaş/ parça➤ Baskı kalıbı➤ Rakle➤ Hazır plastik patı	
<ul style="list-style-type: none">➤ Baskı yapılacak parça kumaşı baskı masasına seriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Parçanın baskı esnasında kaymaması için masaya yapıştırınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Baskı şablonunu parça kumaşın üzerine yerleştiriniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Şablonun pat garaj alanına plastik baskı patını dökünüz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Rakle ile patı kumaşa aktarınız. 	
<ul style="list-style-type: none">➤ Şablonu parçanın üzerinden kaldırmamız. 	
<ul style="list-style-type: none">➤ Kurutma için fikse makinesinin ayarlarını yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Makine sıcaklığını 70-80 °C'ye ayarlayınız.

	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Plastik baskı yapılmış kumaşı/ parçayı kurutunuz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Flok baskı için kumaşı/ parçayı baskı masasına seriniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Parçanın baskı esnasında kaymaması için masaya yapıştırınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Baskı şablonunu parça kumaşın üzerine yerleştiriniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Şablonun pat garaj alanına flok baskı tutkalını dökünüz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rakle ile flok baskı tutkalını kumaşa aktarınız. 	
	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Şablonu kumaş üzerinden kaldırınız. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Flok kabininde kumaşı floklayınız. 	
	

<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaş üzerinden fazla flokları uzaklaştırınız.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Fikse işlemi için fikse makinesinin ayarlarını yapınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Makine sıcaklığını 160-180 °C'ye ayarlayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Plastik – flok baskı kombinasyonu yapılmış kumaşı/ parçayı fikse makinesinden geçirin.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Çalışma ortamını temizleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Şablonların tıkanmaması için uygun şekilde temizleyiniz.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri “Evet” ve “Hayır” kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Plastik baskı için gerekli malzemeleri hazırladınız mı?		
2. Baskı yapılacak parça kumaşı baskı masasına serdiniz mi?		
3. Baskı şablonunu parça kumaşın üzerine yerleştirdiniz mi?		
4. Şablonun pat garaj alanına plastik baskı patını döktünüz mü?		
5. Rakle ile patı kumaşa aktardınız mı?		
6. Baskı yapılan kumaşı fikse makinesinden geçirerek kurutma işlemini yaptınız mı?		
7. Kumaşı fikse makinesinden aldınız mı?		
8. Flok baskı için kumaşı baskı masasına serdiniz mi?		
9. Baskı şablonunu parça kumaşın üzerine yerleştirdiniz mi?		
10.Şablonun pat garaj alanına flok baskı tutkalını döktünüz mü?		
11.Rakle ile flok baskı tutkalını kumaşa aktardınız mı?		
12.Flok kabininde kumaşı flokladınız mı?		
13.Kumaş üzerinden fazla flokları uzaklaştırdınız mı?		
14.Plastik – flok baskı kombinasyonu yapılmış kumaşı/ parçayı fikse makinesinden geçirdiniz mi?		
15.Çalışma ortamını temizlediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise ‘Ölçme ve Değerlendirme’ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. () Flok baskı ince lif parçacıklarının, daha önce yapıştırıcı aktarılmış bölgeye yapıştırılması ile elde edilen baskı çeşididir.
2. () Plastik baskı kadifemsi görünümlü, flok baskı ise parlak bir görünüme sahiptir.
3. () Plastik- flok baskı kombinasyonunda önce plastik baskı patı, sonra flok baskı tutkalı basılır.
4. () Plastik baskı üzerine floklama esnasında flok yapışmasını engellemek için plastik baskının üzeri maskelenmelidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında tekniğine uygun olarak varak- flok baskılar yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizde varak ve flok baskı yapan işletmeleri gezerek varak- flok baskı kombinasyonunun yapılışı hakkında bilgi toplayınız.

3. VARAK- FLOK BASKI KOMBİNASYONU

Flok baskı ince lif parçacıklarının, daha önce yapıştırıcı aktarılmış bölgeye yapıştırılması ile elde edilen baskı çeşididir. (Bk. Flok ve Transfer Baskı modülü)

Resim 3.1: Flok baskı örneği

Varak baskı ise, kalıpla desenin olduğu bölgeye yapıştırıcı aktarıldıktan sonra özel varak kâğıtlarının yapıştırıldığı bir baskı çeşididir. (Bk. Özel Baskı Efektleri 1 modülü)

Resim 3.2: Varak baskı örneği

3.1. Varak- Flok Baskı Kombinasyonunda İşlem Sırası

Varak- flok baskı kombinasyonunda 2 şekilde işlem yapılabilir:

- Flok baskı tutkalı basılır. Kumaş floklanır, ardından fikse edilir. Daha sonra varak baskı tutkalı basılır ve varak kâğıdı yapıştırılarak fikse makinesinden geçirilir. Varak kâğıdı çekilerek işlem tamamlanır.
- Varak baskı tutkalı basılır ve kurutulur. Ardından flok baskı tutkalı basılır ve kumaş floklanır. Kumaş üzerinde kalan fazla floklar ile kumaşa tutunmamış floklar emilerek uzaklaştırılır. Fikse makinesinden geçirilerek fikse işlemi yapılır. Bu arada varak tutkalı fikse sırasında yumuşayacağından fiksedenden sonra varak kâğıdı yapıştırılır ve tekrar fikse makinesinden geçirilir. Varak kâğıdı çekilerek işlem tamamlanır.

Resim 3.3: Fikse makinesi

3.2. Varak- Flok Baskı Kombinasyonunda Dikkat Edilecek Hususlar

- Floklama yapılabilmesi için kumaşın ya da parçanın temiz ve kuru olması gerekir.
- Varak tutkalının üzerine floklama esnasında flok yapışmasını engellemek için varak tutkalı basılan yerlerin üzeri maskelenmelidir. Maskaleme işlemi karton veya levhalarla yapılabilir.
- Floklama sonrasında kumaş ya da parça üzerinde kalan fazla floklar ile kumaşa tutunmamış flokların fikse işleminden önce vakum yardımıyla emilerek uzaklaştırılması önemlidir. Fikse işleminden sonra flokları uzaklaştırmak mümkün olmayabilir.
- Varak- flok baskı kombinasyonunda işlem sırası varak baskı için tercih edeceğimiz baskı tutkalının özelliğine uygun olmalıdır.

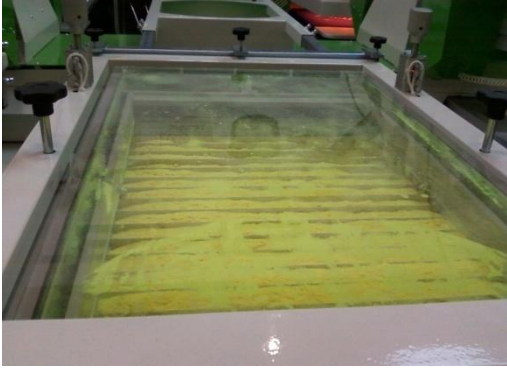

Resim 3.4: Varak- flok baskı kombinasyonu örneği

UYGULAMA FAALİYETİ

Varak- Flok baskı kombinasyonu uygulamasını yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Varak baskı için gerekli malzemeleri hazırlayınız.➤ Baskı yapılacak kumaş/ parça➤ Baskı kalıbı➤ Rakle➤ Yapıştırıcı➤ Varak kâğıdı	
<ul style="list-style-type: none">➤ Varak baskı yapacağınız parça kumaşı baskı masasına seriniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Baskı şablonunu parça kumaşın üzerine yerleştiriniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Şablonun pat garaj alanına yapıştırıcıyı dökünüz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Rakle ile yapıştırıcıyı kumaşa aktarınız. 	
<ul style="list-style-type: none">➤ Şablonu parçanın üzerinden kaldırınız.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Kurutma için fikse makinesinin ayarlarını yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Makine sıcaklığını 70-80 °C'ye ayarlayınız.

	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Varak baskı tutkalı basılmış kumaşı kurutunuz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Flok baskı için parça kumaşı baskı masasına seriniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Parçanın baskı esnasında kaymaması için masaya yapıştırınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Baskı şablonunu parça kumaşın üzerine yerleştiriniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Şablonun pat garaj alanına flok baskı tutkalını dökünüz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rakle ile flok baskı tutkalını kumaşa aktarınız. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Şablonu kumaş üzerinden kaldırınız. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Flok kabininde kumaşı floklayınız. 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kumaş üzerinden fazla flokları uzaklaştırınız. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fikse işlemi için fikse makinesinin ayarlarını yapınız. 	
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Makine sıcaklığını 160-180 °C'ye ayarlayınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kumaşı fikse makinesinden geçirerek fikse işlemini yapınız. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kumaşı fikse makinesinden alınız. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yapıştırıcı aktarılan desen bölgesine varak kâğıdını yerleştiriniz. 	
	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Varak kâğıdı ile parça kumaşı fikse makinesinden geçiriniz. 	

- Makineden çıkan parça kumaşın üzerinden varak kâğıdını ayırınız.

- Çalışma ortamını temizleyiniz.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri “Evet” ve “Hayır” kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Varak baskı için gerekli malzemeleri hazırladınız mı?		
2. Varak baskı yapılacak parça kumaşı baskı masasına serdiniz mi?		
3. Baskı şablonunu parça kumaşın üzerine yerleştirdiniz mi?		
4. Şablonun pat garaj alanına yapıştırıcıyı döktünüz mü?		
5. Rakle ile yapıştırıcıyı kumaşa aktardınız mı?		
6. Şablonu parçanın üzerinden kaldırdınız mı?		
7. Kurutma için fikse makinesinin ayarlarını yaptınız mı?		
8. Varak baskı tutkalı basılmış kumaşı kuruttunuz mu?		
9. Flok baskı yapılacak parça kumaşı baskı masasına serdiniz mi?		
10. Baskı şablonunu parça kumaşın üzerine yerleştirdiniz mi?		
11. Şablonun pat garaj alanına flok baskı tutkalını döktünüz mü?		
12. Rakle ile flok baskı tutkalını kumaşa aktardınız mı?		
13. Flok kabininde kumaşı flokladınız mı?		
14. Kumaş üzerinden fazla flokları uzaklaştırdınız mı?		
15. Kumaşı fikse makinesinden geçirerek fikse işlemini yaptınız mı?		
16. Yapıştırıcı aktarılan desen bölgesine varak kâğıdını yerleştirdiniz mi?		
17. Varak kâğıdı ile parça kumaşı fikse makinesinden geçirdiniz mi?		
18. Makineden çıkan parça kumaşın üzerinden varak kâğıdını ayırdınız mı?		
19. Çalışma ortamını temizlediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise Ölçme ve Değerlendirme’ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Varak- flok baskı kombinasyonunda mutlaka önce varak baskı yapılmalıdır.
2. () Varak- flok baskı kombinasyonunda floklama yapılabilmesi için kumaşın ya da parçanın temiz ve kuru olması gerekir.
3. () Varak- flok baskı kombinasyonunda işlem sırası varak baskı için tercih edeceğiniz baskı tutkalının özelliğine uygun olmalıdır.
4. () Varak- flok baskı kombinasyonunda fazla flokların uzaklaştırılması işlemi fikseden önce yapılmalıdır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme”ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. () Varak baskı, hazır baskı patının kalıp ile kumaşa aktarılması ile elde edilen özel etkili bir baskı çeşididir.
2. () Plastik- varak baskı kombinasyonunda plastik baskı tek renkli de olsa basıldıktan sonra mutlaka kurutulması gerekir.
3. () Plastik- flok baskı kombinasyonunda plastik ile flok baskıyı birbirinden ayırt etmek zordur.
4. () Plastik- flok baskı kombinasyonunda plastik baskının üzerinin maskelenmesi için karton veya levha kullanılabilir.
5. () Plastik- flok baskı kombinasyonunda fazla flokların uzaklaştırılması işlemi fikseden sonra yapılmalıdır.
6. () Varak tutkalının üzerine floklama esnasında flok yapışmasını engellemek için varak tutkalı basılan yerlerin üzeri maskelenmelidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1.	Yanlış
2.	Yanlış
3.	Doğru
4.	Doğru

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1.	Doğru
2.	Yanlış
3.	Doğru
4.	Doğru

ÖĞRENME FAALİYETİ-3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1.	Yanlış
2.	Doğru
3.	Doğru
4.	Doğru

MODÜL DEĞERLENDİRMENİN CEVAP ANAHTARI

1.	Yanlış
2.	Doğru
3.	Yanlış
4.	Doğru
5.	Yanlış
6.	Doğru

KAYNAKÇA